

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۹ * (بیست و هفتم رمضان ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۴) شور و تصویب اعتبار ضرب مسكوك و طبع اسكناس
۲) تصویب اعتبار نامه آقای دبیر سهرابی	۵) طرح و تصویب لایحه استخدام دو نفر متخصص برای صرا بخانه
۳) معرفی آقای سیاح بسمت معاونت و تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه	۶) اقتراح برای شرفیابی و عرض تبریک بناسبت عید فطر
	۷) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس هشت ساعت و سه ربع بعد از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس پنجشنبه ۱۶ بهمن ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند *

رئیس - آقای بروجردی	(دکتر طاهری مخبر شعبه ۳ احضار برای قرائت راپورت)
بروجردی - قبل از دستور	دوسیه انتخابات گروس در شعبه سوم مطرح شور
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (نمایندگان -)	گردید جریان انتخابات آنجا بشرح ذیل است :
خیر (صورت مجلس تصویب شد	در تاریخ ۲۱ آذر ۱۳۰۹ انتخابات دوره هشتم
[۲ - تصویب اعتبار نامه آقای دبیر سهرابی]	تقنینیه شهر گروس شروع و در تاریخ ۲۰ دی ماه
رئیس - آقای دکتر طاهری	۱۳۰۹ خاتمه یافته جریان انتخابات بر طبق موازین

* عین مذاکرات مشروح نهمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه. (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس.

* اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

- غائبین با اجازه - آقایان : تیمور تاش - عراقی - چایچی - آقا رضا بوشهری - افخمی - منتصم سنك - عدل - دکتر سنك - احتشام زاده کاشانی - فراگوز لو - مسعود ثابتی .
- غائبین بی اجازه - آقایان : حاج میرزا حبیب الله امین - حاج محمد رضا بهبانی - اسفندیاری - آشتیانی - اعظم زنکنه - حاج تقی آقا وهاب زاده - اسدی - آقا رضا مهدوی - موقر - مؤدهی - آقا زاده سبزواری - دکتر ضیائی
- دیر آمده با اجازه - آقای عبدالحسین خان دیبا
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : ملک مدنی - بونس آقا وهاب زاده

قانونی بوده و در حوزه مزبوره ۹۰۶۸ ورقه تعرفه توزیع و اخذ رای شده و در نتیجه آقای میرزا علی اکبر خان دبیرسهرامی با کثرت ۹۰۳۹ رای بنمایندگی دوره هشتم مجلس شورای ملی از گروس منتخب شعبه سوم صحت جریان و نمایندگی معظم له را تصدیق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد.

رئیس - موافقین با صحت انتخاب آقای دبیر سهرابی قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس تصویب شد آقای وزیر مالیه

[۳ - معرفی آقای سیاح به سمت معاونت و تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه]

وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - اولاً میخواستم آقای سیاح را نایباً بمعاونت وزارت مالیه معرفی نمایم (صحیح است) نایباً دو فقره لایحه قانونی دارم که میخواهم تقدیم کنم یکی راجع بمسکوک معیوب است آقایان شاید کم و بیش مسبوق باشند که مسکوک معیوب را دولت جمع آوری میکنند ولی این مسئله متضمن یک قدری تضرراتی بوده است یعنی بایستی آنچه را که از این کم میشود برای تجدید در ضرابخانه یا اگر تجدید نشد برای اینکه کم و کسر آنرا جای او بگذارند یا از اصل مأخذ چیزی کم نشود یک لایحه تنظیم شده است که این کار را مرتب میکنند و وقتی که طبع و توزیع میشود آقایان بیشتر از قضیه مسبوق میشوند و مطلب خودش مشروح و مفصل است و محتاج به مطالعه و دقت است لایحه دوم راجع است به تأدیه هائی که در هذمه السنه دولت شاید مجبور بشود بکنند یعنی در بعضی تأدیه هائی که باسعار خارجی میکنند مثل حقوق مأمورین در خارجه یا بعضی تأدیه های دیگر که ارتباط با دولت دارد. این هم چون در بودجه مأخذ معینی دارد و شش تومان نوشته شده است وقتی که نرخ بالا میرود برای دولت مشکل خواهد بود برای اینکه مجلس شورای عالی تصویب کرده است که یا نقد تومان ششصد تومان بفلان چیز خرج کنیم

و نیکل یعنی معادل قیمتی را که در ازاء آن این پولها بپردازم داده میشود بحساب وجوه ذخیره اضافه نماید.

و نیز بدولت اجازه داده میشود که آنچه را که بطور ضرورت تاحال برای مصارف مذکور در فوق از فرع ذخیره مملکتی اخذ شده بحساب خرج قطعی از محل اعتبار مذکور محسوب داشته و آنچه از بودجه جاری مملکتی در هذمه السنه برای این مصارف پرداخته شده از بودجه برگشت نموده و معادل آنرا نیز از محل اعتبار فوق بعایدات هذمه السنه رد نماید

رئیس - ماده واحده مطرح است. آقای ضباطبائی دیبا **طباطبائی دیبا** - بنده با ماده موافقم ولی يك سؤالی از آقای مخبر کمیسیون بودجه داشتم در لایحه دولت مبلغ اعتبار تعیین نشده است این جا مبلغ اعتبار که تعیین شده با لیره انگلیسی تعیین شده است اساساً تصویبات مالی مملکت باید بیول خود مملکت باشد چته اینکه این تعیین با لیره انگلیسی شده است چیست؟ يك سؤال هم از آقای وزیر مالیه داشتم که آن راهم در صورت امکان توضیح بدهند که مبلغ ذخیره مملکتی به لیره چقدر است چه مبلغی است و در کجا است و فرع سالیانه این مبلغ هم چقدر است؟

وزیر مالیه - این سؤال اولی که فرمودند اگرچه بعنوان مخبر کمیسیون بوده ولی بنده میتوانم جوابش را عرض کنم. اگر چه صورت مطلب و ظاهر آن صحیح است ولی بقول معروف نزاع لفظی است خود بیول ذخیره که میگوئیم غیر از مبلغ مختصری که شاید در حدود صد هزار تومان باشد باقیش لیره است و فرع آن هم به لیره عاید میشود و این را باید معین کنیم که تا چه میزان و این را با سانی بنده قبول می کنم اگر میل دارید پیشنهاد بفرمائید معادل مبلغ دو بیست و بیست هزار لیره انگلیسی پول ایران این اهمیتی ندارد در خصوص پول ذخیره البته میدانید که از چند سال باینطرف دولت یک قسمت از عایدات خودش را کنار گذاشته است برای ذخیره مملکتی و در یکی از بودجه های سنواتی این مطلب منظور شده است

که این را جزو عایدات جاری مملکت نمی آورند و این پول فعلاً در ممالک خارجه و بانکهای معتبر محفوظ و برای تامین و اعتبار اسکناس است و همه آقایان ظاهراً مسبوق هستند که بچه قصدی است بجهت ذخیره مملکتی است و ما که مشغول نشر اسکناس ها و پولهای جدید هستیم بایستی که همیشه يك ذخیره معتد بهی داشته باشیم و این همان ذخیره طلائی است.

رئیس - آقای وثوق

وثوق - بنده این لایحه را که مطالعه کردم پیش خودم یک قدری تعجب کردم که يك اعتباری از برای طبع و نشر اسکناس های جدید خواسته اند بعقیده بنده تبدیل پول به طلا البته يك قانونی بود که از مجلس گذشت باید هم بشود ولی مقدمات این کار هم باید فراهم بشود بعد اسکناس طبع و نشر بشود البته ذخیره طلائی ما که بموجب قانون هشتم خرداد صدي هفتاد باید داشته باشیم داریم و دولت هم البته تهیه کرده است ولی کلام در این است که این ذخیره در داخله مملکت است یا در خارجه ...

(بعضی از نمایندگان - گفتند در خارجه)

وثوق - البته چون توضیح دادند که این در خارجه است همین قضیه باعث نگرانی است راجع به طبع و نشر اسکناس که در این لایحه تعیین شده امروز بنده هر چه صحبت کردم با آقایان اینکه در این باب تخصص داشتند (من خودم تخصص ندارم) مطلب از برای من روشن نشد زیرا تا مملکت توازن واردات و صادرات آن تعادل نکند تبدیل پول به طلا (طلایش هم در خارج مملکت) به عقیده بنده هیچ موضوعی ندارد. اول دولت باید از برای اطمینان کار یعنی برای تعدیل توازن صادرات و واردات يك مطمئن بودیم که واردات بر صادرات تفاوتی نخواهد داشت بعد آنوقت تبدیل پول و نشر اسکناس يك موضوعی داشت یعنی به عقیده بنده و ممکن است در اشتباه باشم و آقای

وزیر مالیه در این باب توضیحی بدهند و بنده را از اشتباه بیرون بیاورند اولاً اگر این ذخیره در داخله مملکت و در بانک ملی بوده و وارده و صادره مملکت توازن نداشت چون ممنوع بود خروج طلا از مملکت هیچ نگرانی نداشت ولی چون این ذخیره در خارج مملکت است اینست که بنده نمیتوانم اطمینان پیدا کنم که وارده بر صادره توازن دارد و تعدیل صحیح در واردات و صادرات فراهم شده است چون نیست و هر ساله وقتی بارقام گمرک نگاه کنیم می بینیم مبلغ کلیه و قلم درشتی واردات این مملکت بر صادرات اضافه داریم وقتی که اینطور شد البته بانک نفعی چاپ میکنند و منتشر می نمایند از آنطرف تجار هم باین مملکت مال التجاره وارد کرده اند در مقابل توازن هم نشد و این تهارا جمع کردند شاید دو سال ۳ سال دیگر طلای این تهارا خواستند بانک هم ناچار است طلای این تها را بدهد بعد از آنکه طلای این تها را داد وارده هم بر صادره توازن نکرد آنوقت چه میشود و بالاخره بنده نتوانستم حل این اشکال را بکنم که بعد چه میشود شاید از بیانات آقای وزیر مالیه حل شود دیگر اینکه موضوع تسعیر دو قیمت لیره هم که البته مربوط بهمین طبع اسکناس و اینها است این هم يك اسباب زحمتی برای اشخاصی که بخرج خودشان محصل بارو یا فرستاده اند شده است و حالا که کیسیون لیره را نه تومان تسعیر برایش معین کرده است وقتی که به بانک میروند و نت را میبرند از برای تبدیل لیره میکوبد صحیح است ولی تغییری در اوضاع ماییدا نشده است یعنی من ندارم بدهم و این در واقع وقتی که کیسیون يك تسعیری را معین میکنند تسعیر هم اینقدرها ضرر برای بانک ندارد چون باید اشخاصیکه حقیقه مثلاً مریض فرستاده اند بارو یا اطفالشان را برای تحصیل فرستاده اند دچار زحمت باشند در این باب میخواهم آقای وزیر مالیه يك توضیحاتی مرحمت فرمائید...

رئیس - آقای وثوق در خود ماده صحبت فرمائید

وثوق - بلی در این باب می خواستم آقای وزیر

تقریباً يك جنسی است و نباید قیمتش فوق العاده بطور فاحش پائین و بالا برود مثلاً سرب یا غله نباشد حالا در زمان های اخیر از چهل پنجاه سال باین طرف بتدریج ملاحظه کردند در ممالک دنیا که نقره ثبات ندارد و از معادن زیاد در می آید و هر روز فراوان میشود و مثل طلا يك حالت تقریباً ثابتی ندارد در زمان قدیم که نقره و هم طلا قیمتی بود کمیاب بسود و از معادن کرانهها بود در آن زمانها این ها را انتخاب کرده بودند از برای مبادله اجناس بعد دیدند که نقره دیگر از آن حالت دارد خارج میشود باید معینای همه پولها را طلا قرار داد ممالک یکی بعد از دیگری واحد پول شان را طلا کردند. مملکت های خیلی کمی در دنیا دوسه تا بیشتر نمانده بودند که آنها واحد پولشان نقره بود که همینطور باقی مانده بودند که در این اواخر آنها هم بتدریج دارند طلا می کنند و کرده اند لهذا اساس پول ما هم بایستی مثل دنیا طلا بشود و قتیکه طلا شد خود طلا هم باز در دستها اینطور نمیشود باشد که هر کس هزار اشرفی یا هزار پهلوی توی جیبش بکندارد و راه برود باید يك ورق کاغذی و پولی باشد مثل تمام ممالک دنیا که قابل حمل و نقل باشد سندیت هم داشته باشد یعنی دولت باید اعتبار بدهد و طبع و نشر کند که هر وقت مردم میدهند در مقابلش یا طلا بدهند یا پولهای ممالک دیگر را بدهند فرق ندارد و برای این است که برای حل یکی از این مسائل است که ما پول مانرا طلا میکنیم مثل سایر ممالک دنیا و بعد از آن البته باید تمام اهالی این مملکت متحداً و بهمدستی هم سعی کنند که واردات ممالک ما با صادرات توازن داشته باشد و این نکته بسیار صحیحی است و اگر در این باب تقصیری باشد بر هر فردی متوجه است و او مسئول است و يك تقصیر کوچکی دارد در اینکه واردات این مملکت از صادراتش بایندرجه فاحش زیادت است البته کمال سعی را دارد و يك چیزی است این ملی و بقول معروف واجب عینی است اما آمدم

بسر این لایحه وقتی که مامی خواهیم اسکناس طبع کنیم البته آقایان میدانند که هم طبع اسکناس و هم ضرب پولها که دو تایش را تصویب فرمودید در ممالک خارجه ضرب شود یعنی مس و نیکل و هم تاسیس يك ضرابخانه موافق این زمان با ماشین های جدید و موتورهای بزرگ در عوض این ضرابخانه که خود بنده دیروز بدیدنش رفته بودم که ماشینهایش را کنده اند و بیرون گذاشته اند و تقریباً بدرد نمیخورند اینها از چهل پنجاه سال قبل است از ۱۲۹۲ قمری بنا شده است و لازم بود يك ماشین های جدید و بزرگی بیاورند که هم پول نقره و هم پهلوی طلا در این جا ضرب بشود و انشاء الله مس و غبره را هم در این جا ضرب می کنیم و همچنین ضراب خانه را باید يك ترتیبات جدیدی بدهند. سقف های مخصوصی که آتش نگیرد و نسوزد سقف های مخصوصی از آهن درست کنند که نسوزد. ضراب خانه را تماماً کنده اند و زمینهاش را شفته ریزی و سمنت میریزند ماشین های بزرگ موتور های دیزل باید کار بگذارند و این مخارج را باید بکنند و مطابق این مخارج ما در بودجه اعتبار نداریم و ما فقط برای ضرابخانه صد هزار تومان منظور کرده ایم این در واقع مثل این بود که اگر همین ضراب خانه کار میکرد و همین مأمورینش بودند و پولش و ذوبش و فلانش و این ترتیبات معمولیش بود بس بود ولی این اعتبار کافی نیست از برای آن ضراب خانه که ما منظور داریم و در آخر همین لایحه هم میکوبد آنچه را که بطور ضرورت تا حال برای مصارف مذکوره در فوق از فرغ ذخیره مملکتی اخذ شده بر گردانند - در همین زمان غیبت مجلس شورای ملی چون برای اسکناس دولت عجله زیاد دارد ما میخواهیم هر چه زودتر از اول سال (یعنی از اوائل سال) هر چه زودتر ممکن است این اسکناس منتشر بشود و رایج بشود و پول های تازه هم برسد و آن چه که عجله ممکن بوده است دولت در این باب کرده است ماشین های ضراب خانه برای افتاده و امید داریم تا ده روز دیگر این جا باشد و برای اسکناس

هم مجبور شدیم که يك قسطی بفرستیم و چون مجلس تعطیل بود بعنوان علی الحساب از همان ذخیره مملکتی قریب سی و یک هزار لیره از همان فرع ذخیره مملکتی بعنوان عاریت و قرض گرفته شده است که این جا دو باره قانونی میشود و این اجازه آقایان شامل آنچه که پرداخته شده است میشود. ملاحظه میشود که این اگر صد هزار لیره هم خرج داشته باشد ما نمیتوانیم بطور قطعی معین کنیم چنانکه در کمیسیون هم مذاکره شد شاید صد هزار صد و پنجاه هزار یا دویست هزار لیره یا امید واریم کمتر باشد بنا بر این دولت در بودجه امسال جاندارد البته در بودجه سال آینده هم نمی توانیم نهصد هزار تومان یا يك میلیون یا هشتصد هزار تومان برای کار ضراب خانه و نشر اسکناس بگذاریم لهذا این جور خیال کرده است دولت که این پول این ذخیره پلائی که داریم البته برای تأمین اعتبار و نشر اسکناس خودمان خواهد بود ولی می خواهیم چون این مطلب بهم مربوط است از تنزیل او يك مقداری خرج کنیم برای حقوق طبع اسکناس و برای ضرب آن پولهایی که در خارجه ضرب می کنیم و این عبارت را هم بطوری که آقایان ملاحظه می فرمایند در این شرحی که نوشته شده است که مخارج طبع و نشر و حمل و نقل و توزیع اسکناس جدید یعنی آنچه که مربوط است با اسکناس از این جا داده میشود و البته اگر ما يك کله را حذف کنیم یا نگذاریم یا فراموش کنیم يك نقصی پیدا میشود يك قسمت هائی را جمع با اسکناس یا ضراب خانه از این جا داده شده و باز يك چیزی که فراموش شود برایش خرجی پیدا میشود که باز ناچار میشوند که از بودجه عمومی مملکت دست بزنند و ما برای تسهیل کار آمدیم پیشنهاد کردیم آن چه که ضرب و حمل و توزیع پولهای مسکوک جدید مربوط است و یا متمم آن که معنایش همان قانونی است که تازه و اخیراً گذشت که پول مس و نیکل

رئیس - آقای کازرونی

در خارجه ضرب بشود و همچنین قیمت مواد اصلی آن پولها و عیارش و مصارفی که مربوط است ضراب خانه و مخارج جاری ضراب خانه آن چه که برای این جا لازم است مثل تعمیرات و غیره و بودجه ضراب خانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ هر آنچه که باین امور مربوط است از فرع وجوه ذخیره مملکتی داده میشود ولی عایدات آنهم تمام برمی گردد بذخیره مملکتی و برای اطلاع آقایان باید عرض کنم که این عایدش خیلی بیشتر از اینها میشود که خرج میشود برای اینکه پول نیکل یا پول مس اینها که زده میشود البته معادل خودش قیمت ندارد و بیشتر قیمت دارد و آنرا هم دولت بر نمی دارد که خودش مصرف کند خود آنرا هم عیناً به ذخیره مملکتی بر میگردد راجع بجماله اخیرش هم که فرمودند در همین امسال آقایان همه مسبقند که تا اندازه دست تنگی داشتیم برای بعضی مخارج و بنده سابقاً هم اینجا عرض کرده که اگر ضرابخانه از ابتدای امرش فرض کنید از اواسط امسال تا اواخر سال مثلاً اگر بنا باشد يك قسمت از بودجه امسال در ضراب خانه خرج شود مثلاً تعمیر دیوارش و عمارتش را می دهیم و ما بقیش را بخواهیم از ذخیره مملکتی بدهیم این چندان منطقی نیست ما خیال کردیم از اول تا آخر هر چه مخارج دارد آنچه که راجع به مورد ضرب و تغییر اسکناس و ضراب خانه است از این محل داده شود در این صورت ممکن است که آنچه در بودجه هذه السنه برای ضرابخانه منظور شده بشود و در واقع باین قصد شاید منظور شده بود که ضرابخانه کار میکنند و همان بودجه جاری بود و کار هم که نکرده است این بر میگردد بعایدات جاری مملکتی برای محل های دیگری که ضرورت دارد البته چون در این باب يك قدری خرج شده مقصود اینست این صد هزار تومان تماماً بر گردد و همه آنچه که راجع به ضرابخانه است و تغییر اسکناس باشد از این محل داده شود و عایداتش همه بذخیره بر گردد.

کازرونی - توضیحاتی را که آقای وزیر محترم دادند بنده را از بعضی اظهارات بینباز کرد فقط بنده خواستم سؤال کنم که این فرعی را که از ذخیره مملکتی دادید معادل هست با این مبلغی که اعتبار میدهید

وزیر مالیه - بلی

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - بنده مخالف نیستم فقط در قسمتی که میگوید: معادل قیمتی را که در ازاء آن این پولها بپردازد داده میشود بحساب و وجوه ذخیره اضافه نماید البته وجوه ذخیره از برای مخارج مملکتی است که پیش می آید از آنجا خرج شود و میبایستی برای این موضوع یعنی مخارج طبع اسکناس و ضرب مسکوک قانونی وضع شود و مبلغی از وجوه برای این کار تخصیص داده شود یا قانونی بگذرد که وجوه ذخیره تأمین در مقابل اسکناس باشد که دیگر نتوان از وجوه ذخیره مخارجی نمود

مخبر - همینطور که نماینده محترم فرمودند در موقعی که اسکناس جاری میشود بعد قانونی خواهد گذشت و ذخیره که متناسب باشد با طبع اسکناس و نشرش پیشنهاد میشود و عوائد آنهم همان محل بر میگردد ولی عجله تا آن قانون نگذشته است و اسکناس طبع نشده است آنچه از این محل عاید میشود بذخیره مملکتی بر میگردد باینکه بدانید که این عوائد را جزء عوائد مملکتی نمیآورند و بالاخره این وجهی که برداشت میشود عوائدی که از این جا حاصل میشود در جزء عمومی نمیآورند بر میگردد بنده ذخیره عمومی **رئیس** - پیشنهادی از آقای دیباز رسیده است قرائت میشود.

* اسامی رأی دهندگان

آقایان: سید کاظم یزدی - میرزا محمد علیخان تربیت - میرزا محمد حسین نواب - رهبری - امیر ابراهیمی - اسدی - محیر فرمند - مؤید احمدی - میرزا احمد خان صفاری - لاریجانی - مقدم - دبیر سهرابی - آدینه خان یار علی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - محمد علی میرزا دولت شاهی - حسن علی میرزا دولت شاهی - سهراب خان ساکنیان - حیدری - مفتی - دستانی - بیات ماکو - انسر - دادور - خواجوی - نقه الاسلامی - مسعود تائبی - فتوحی - مؤدبی - بیات - فتحعلی خان بختیار - دکتر شیخ - طالش خان - مولوی - طهرانچی - طباطبائی دیبا - میرزا بانس - دکتر سنک - افخمی - محمد تقی خان اسعد - اعتبار - ملک مدنی - رهنما - امیر حسینخان بختیار - مسعودی خراسانی - وهاب زاده - میرزا محمد خان - وکیل - بونس آقاوهاب زاده - میرزا فتح الله خان قزوینی - ابوالحسن خان پرنیا - همرز - دکتر احتشام - مجد ضیائی - میر سید محمد مجبط - درانی - امیر تیمور - معتمد - نیک - ناصری - بنکدار - بلک زاده - آملی - فرشی - حبیبی - هزار جریبی - لقیوانی - میر سید احمد بهبانی - دکتر لغمان - طهرانی - شریفی - دکتر طاهری - طباطبائی وکیلی - میرزا صادقخان اکبر - رضا قلبخان باستانی

پیشنهاد میکنم مبلغ اعتبار بترتیب ذیل نوشته شده بامبلغی که مظنه روز معادل بادویست و بیست لیره انگلیسی باشد پرداخته الی آخر

طباطبائی دیبا - بنده چنانچه عرض کردم تصویب مالی است این لایحه و البته تصویب مالی با پول خود مملکت باشد بهتر است آقای وزیر مالیه هم ظاهراً قبول کردند این مسئله را از این جهت این پیشنهاد را کردم **مخبر** - دو مرتبه بخوانند

(مجدداً بشرح سابق خوانده شد)

مخبر - البته همینطور که فرمودند اگر چنانچه الان وضعیت پول ما ثابت بود بدنبود و مانعی هم ندارد که این پول بلیره معین شود و در اغلب کنتراتهام سابقاً به لیره با دلار معین شده و لزومی ندارد که تا تبدیل پول این تصریح بشود.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده بالایحه موافق هستم

دیبا - اجازه میفرمائید.

رئیس - خیر مورد ندارد دیگر. رأی میگیریم به پیشنهاد یکی از نمایندگان - میخوانند مسترد بدارند

دیبا - بلی با توضیحی که آقای مخبر دادند بنده مسترد میکنم **رئیس** - رأی میگیریم بماده واحده باورقه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ آراء بعمل آمده ۷۲ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حضار ۹۱ با کثرت ۷۲ رأی تصویب شد *

[۵ - طرح و تصویب لایحه استخدام دونفر متخصص برای امور ضرابخانه]

رئیس - خبر کمیسیون بودجه دائر با استخدام دونفر تبعه آلمان برای کارخانه ضرابخانه مطرح است

خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۴۵۲۲۵ درات را مطرح شور قرار و با مختصر اصلاحاتی با حضور آقای وزیر مالیه تصویب و خبر آنرا بشرح ذیل تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

ماده اول - مجلس شورای ملی استخدام مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر تبعه دولت آلمان را برای کارخانه ضرابخانه بمدت سه سال تصویب مینماید ابتدای خدمت مشارالیهما از روز ورود بطهران محسوب میشود

ماده دوم - حقوق مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر هر یک ماهی دو بیست و بیست دلار است که مطابق نرخ رسمی پیول ایران تبدیل و پرداخت خواهد شد - بعد از تبدیل واحد پول ایران بریال حقوق مشارالیهما معادل حقوق مزبور بریال تأدیه خواهد گردید

ماده سوم - برای مخارج مسافرت مسیور مرتس و ویلهلم بوخنر از آلمان به طهران هر یک دو بیست و پنججاه دلار داده میشود و بعد از انقضاء مدت استخدام مشارالیهما نیز معادل همین مبلغ برای مخارج معاودت داده خواهد شد - چنانچه مسیور مرتس و ویلهلم بوخنر مأموریت پیدا کنند که در داخله مملکت ایران مسافرت نمایند خرج سفر آنها مطابق نظامنامه های مربوطه به مخارج مسافرت پرداخت خواهد گردید

ماده چهارم - مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر هر یک سالی يك ماه حق مرخصی با استفاده حقوق خواهند داشت و چنانچه در دو سال اول خدمت خود از مرخصی استفاده نکنند میتوانند در سال سوم از مجموع مرخصی ها یکجا استفاده نمایند

ماده پنجم - در صورتی که دولت ایران کنتترات آنها را قبل از انقضاء مدت فسخ نماید علاوه بر خرج

سفر معاودت معادل حقوق سه ماهه آنها را نیز به آنها می پردازد ولی هر گاه الغاء کنتترات در نتیجه دخالت آنها در قضایای داخلی مملکت یا اشتغال مشار الیهما بامور سیاسی باشد خرج سفر معاودت و حقوق سه ماهه مزبور داده نخواهد شد

ماده ششم - چنانچه مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر در ضمن مدت استخدام خود مریض شوند بطوریکه کسالت آنها از سه ماه تجاوز نماید و مطابق تصدیق طبیبی که وزارت مالیه معرفی کرده باشد از انجام وظیفه باز مانند و نتوانند خدمت خود را در ایران ادامه دهند دولت میتواند رأساً یا به تقاضای خود آنها به کنتتراتشان خاتمه دهد در اینصورت حقوق تا تاریخ لغو کنتترات بالضمام مخارج معاودت مذکوره در ماده ۳ داده خواهد شد

ماده هفتم - سایر شرایط کنتترات مستخدمین مزبور مطابق قانون ۲۳ عقر ۱۰۳۱ بوده و وزارت مالیه مامور اجرای این قانون میباشد

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه هم قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در جلسه چهارشنبه ۱۵ بهمن ماه ۱۳۰۹ لایحه دولت را راجع به استخدام دونفر آلمانی مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر برای کارخانه ضرابخانه مطرح مذاکره قرار داده و از لحاظ ملیت آنها موافقت نمودند

رئیس - شورد در کلیاتست مخالفی ندارد (نمایندگان - خیر) رای میگیریم بورود در شور مواد آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده اول :
ماده اول - مجلس شورای ملی استخدام مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر تبعه دولت آلمان را برای کارخانه ضرابخانه بمدت سه سال تصویب مینماید ابتدای خدمت مشار الیهما از روز ورود بطهران محسوب میشود

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خواستم از آقای وزیر مالیه توضیح بخواهم که استخدام این دو نفر برای انجام چه تکالیفی است و سمت اینها در ضرابخانه چه خواهد بود

وزیر مالیه - اینها استاد کارگر هستند که برای امورات کلی ضرابخانه و نصب و بکار انداختن ماشینها و امور تکنیکی و مکانیکی ضرابخانه و هر کاری که مربوط به ضرابخانه است و اینها سر رشته از امور ضرابخانه دارند و در اینجا مشغول کار خواهند شد

رئیس - آقایان موافقین با ماده اول قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده دوم

ماده دوم - حقوق مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر هر یک ماهی دو بیست و بیست دلار است که مطابق نرخ رسمی به پول ایران تبدیل و پرداخت خواهد شد بعد از تبدیل واحد پول ایران به ریال حقوق مشارالیهما معادل حقوق مزبور بریال تأدیه خواهد گردید

رئیس - آقای دشتی

دشتی - آقای وزیر مالیه تمام جواب ها را مرحمت نکردند اگر چنانچه فقط برای نصب ماشین ها باشد به عقیده بنده سه ماه یا چهار ماه کافی است که این ماشین ها را نصب کنند بعد هم بنده میخواستم دلیل لزوم استخدام اینها و اینمدت را فرموده باشند که نفهم از این جهت تصور میکنم که جواب ایشان کافی نبود و بعلاوه حقوق اینها با پول خارجه مستحسن نیست و منباب این بود که همین الان تسعیر و تعیین شده باشد

مخبر - عرض میکنم این قسمتی را که راجع به حقوق فرمودند که به پول ایران تسعیر شود این نمیشود زیرا کم و زیاد میشود گاهی دهشاهی کمتر گاهی زیادتر در موقعی که مستخدمین امریکائی نبودند قرار داد بسته شد که تومان و دلار یکی باشد و جزئی کم و زیادش محسوب میشد ولی بعد بواسطه اینکه دلار ترقی کرد اینها حاضر نشدند که حقوقشان را با دلار بدهند حالا هم بواسطه اینکه پول ما نقره است و تنزل پیدا میکند و عجاله ما یولمان را بریال و پهلوی تبدیل

نکرده . اینم و متزلزل است اینها حاضر نمیشوند که با این پول استخدام شوند و در ماده تصریح شده است که وقتی که واحد پول ایران بریال تبدیل شد بریال حقوقشان را بدهند و اما راجع بلزومش که فرمودند اینها علاوه از نصب ماشینها تخصص در ضرب هم دارند چون باید مقدار زیادی پول ضرب شود با آن کسور مخصوص و کسور زیادی دارد چنانچه وقتی که قانون را ملاحظه فرمودید که به ملیونیم کسورش میرسید اختلاف زیادی داشت و اینمدت که ضرب پول جدید میشود و مقدار زیادی باید ضرب شود این تخصص را دولت لازم خواهد داشت که این کار را بکنند
رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کردم بنده اصلاً در این قسمت عرضی ندارم عرض بنده فقط راجع به ۲۴۰ دلار است بطوریکه آقای معاون در کمیسیون بودجه توضیح دادند و آقای وزیر فرمودند در جواب آقای دشتی اینها سر عمه هستند وقتی اینطور باشد اینقدر حقوق نباید به اینها داده شود ما متخصص از چین برای چاپکاری آورده ایم با ماهی چهل تومان بنابر این بنده تصور میکنم که این حقوق برای اینها زیاد است و بکی هم راجع به خود دلار است که حقوق به اینها داده میشود خوب اینها این پول را در همین مملکت میخواهند خرج کنند واحد پول ماهم دو قران است چه علت دارد که مابصورت دلار در ریابوریم باید گفت ماهی دو بیست و بیست تومان زیرا اگر ما بنویسیم دلار هر روز باید مطابق میل او تسعیر کنیم این معنی ندارد با اینکه ممکن است گفته شود که حد اکثر حقوق مستخدم مزبور از سیصد تومان تجاوز نکند این قید هم نشده است و من اینها را همه را زیان مملکت میدانم و علت اینکه برای چه این ترتیب کنتترات می بندند و يك نفر خارجی که در يك مملکتی می آید با پول خودمان معامله نمیکند عرض کردم این پول این جا را خرج میکند چه طور اینطور باید عمل کرد ولی منتظر يك توضیح جامعی هستم که در واقع بنده را اقناع کند و ملتفت بشوم نه اینکه طوری بفرمایند که بنده قانع

نشوم در هر صورت میل دارم توضیح جامعی داده شود که قانع شوم.

وزیر مالیه - بنده این جا (پشت کرسی نطق) آمدم تا توضیح جامعی که ایشان میخواهند خدمتشان عرض کنم اولاً بنده هیچ انتظار نداشتم که در این ۲۲۰ دلار اینقدر مذاکره کنیم برای اینکه بعضی چیزها است که واقعاً يك مسئله معامله در بازار يك شخصی با شخص دیگری نیست مجلس شورای ملی و دولت همانطوریکه برای مأمور ایرانی خودش موجب و حقوق معین میکند باید عادلانه و منصفانه خودش معین کند که آیا امر این با این میگردد یا نمیکند گاهی از هزار دلار هزار و پانصد دلار صحبت میشود آقایان میگویند زیاد است ولی وقتی که بعد کش آمد ۲۲۰ دلار که در واقع همان ۲۲۰ تومان سابق است که باشخاص که آنجا خانه دارند میدهیم مثلاً ۲۵۰ تومان میدهیم بيك کسی که از مملکت خارجه بیاید باید منصفانه بدانیم که این آدم اهل و عیال دارد و در مملکت خودش خانه دارد زن و بچه دارد باید بمحل خودش پول بفرستد خانه اش باید بدهد در اینجا و شاید باین قسمت گذرانش نشود در باب این قسمت ها باید ملاحظه بشود و در باب این اشخاص که بنده معتقد هستم اشخاص بسیار قابل هستند و بنده خوشوقتم که ما این اشخاص را اجیر کرده ایم و استخدام کرده ایم که میخواهم با آقایان عرض کنم از این فرصت ما باید استفاده کنیم و بطور کلی باید عرض کنم که بلکه بطور کلی برای اهل مملکت خودمان عرض کرده باشم که استخدام سرعمله یا استاد کارگر فوآندش برای مملکت ما شاید بیشتر است از استخدام يك اشخاص عالی رتبه و اینها که البته چندسالی لازم است که اینها را داشته باشیم ای کاش میتوانستیم برای کارها همیشه از اینها استخدام کنیم (صحیح است) چنانچه آن ممالکی که يك قدم جلوتر هستند در طرق ترقی اند از همین کارها کرده اند و بنده نمیخواهم شرح دهم و همین کاری است که البته شاگرد را صنعتی میکند و اهل مملکت آموخته می شوند به

این قبیل صنایع بنده دیروز آنجا بودم و خودم دیدم که لباس عمه کی پوشیده بود خودش کار میکرد و کمی زبان فارسی را یاد گرفته بود نشان میداد عمله باو مانوس شده است کارگر صحیحی است و نظیرش را در این مملکت نمیتوانیم پیدا کنیم این کار کرده و ورزیده و متخصص اینکار است و خیلی فایده اش از يك مهندس بیشتر است و این هم همیشه کار خواهد داشت تا اینکه مردمی این کار را بیاموزند در واقع این ماشینها و چرخها را اداره خواهد کرد و این اشخاص از همان کارخانه هستند که ما ماشینها را میخریم و خوب واقفند بسر کار خودشان حالا آمدم سر دلار این را دیگر بنده برای خودم عرض کنم که اینقدر این را بدیهی می دانم که حالا هر کس عقیده داشته باشد باشك و شبهه داشته باشد کاری به آن ندارم - شما می فرمائید که ما پول خودمان کترات کنیم و نیز گفته شد که اینها این جا پول خرج میکنند پس چرا ما دلار معین کنیم - مانگفتیم که در این جا به آنها دلار میدهیم - خیر اینجا قران میدهیم ولی اینها که این جا خرج میکنند ما چقدر از پول مملکت به آنها بدهیم چقدر؟ میگوئیم هیچ چیز معلوم نیست چه قدر؟ باید يك میزانی معین کرد آن میزان را عرض کردم که يك قسمتش را باهل و عیالش میخواهد بدهد شما میفرمائید که بنویسیم ۲۲۰ تومان یا ۲۵۰ تومان الا آن يك لیره نه تومان شده عرض کنم اگر چنانچه هفته قبل آورده بودیم چقدر مینوشتید آنوقت هم میگفتید سیصد تومان؟ این بدبخت در طرف يك هفته صد تومان مواجش کم می شد این خارجی ها که اینجا می آیند شاید دو توقع از ما داشته باشند من نمیگویم حق است و بعضی ها آنرا هم ندارند بعضی ها میگویند پول ما را بعین لیره بدهید یا دلار بدهید ما این را راضی نیستیم اما اگر بگویند يك بنای ثابتی بگذار به پول خودت بده يك لیره فرض سه تومان هم شد بیست تومان هم شد هر جور میخواهید تسعیر کنید این فرض است نه به آن بالائی میرود نه به آن پائینی اما يك جای ثابتی معین کن که من هم بدانم که چه میگیرم بعضی ها ممکن است که خانه شان را آنجا ول نکنند خانه تازه پیدا کردن مشکل است این اشخاص مخصوصاً در باب همین دو نفر اینها می آمدند

یک قدری هم اسعار خارجه میخواهند تقاضا و استدعا میکردند پول ما را بدهند که يك چیزی برای اهل و عیالمان بدهیم و همین دیروز به من میگفتند که گفته بودند ما نمیخواهیم از اینجا برویم میخواهیم اهل و عیالمان را بیاوریم اینجا اینها مردمان قاضی هستند و این چیزی نیست که در این موارد برای بیست تومان پنجاه تومان صحبت شود و گمان میکنم خیلی منصفانه است در واقع کاری را که بلد باشد ارزش دارد به عقیده بنده (صحیح است - مذاکرات کافی است)

رئیس - آقایانی که باماده ۲ موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده سوم قرائت میشود :

ماده سوم - برای مخارج مسافرت مسیو مرتس و ویلهلم بوخنر از آلمان به طهران هريك ۲۵۰ دلار داده میشود و بعد از انقضاء مدت استخدام مشارالیهما نیز معادل همین مبلغ برای مخارج معاودت داده خواهد شد - چنانچه مسیو مرتس و ویلهلم بوخنر ماموریت پیدا کنند که در داخله مملکت ایران مسافرت نمایند خرج سفر آنها مطابق نظامنامه های مربوطه به مخارج مسافرت پرداخت خواهد گردید

رئیس - آقای روحی .

روحی - عرضی ندارم .

رئیس - در ماده سوم نظری نیست (گفته شد - خیر)

موافقین باماده سوم قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده چهارم قرائت میشود .

ماده چهارم - مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر هريك سالی يك ماه حق مرخصی با استفاده حقوق خواهند داشت و چنانچه در دو سال اول خدمت خود از مرخصی استفاده نکنند میتوانند در سال سوم از مجموع مرخصی ها يك جا استفاده نمایند .

رئیس - موافقین باماده چهارم قیام فرمایند .

(اکثر برخاستند)

رئیس تصویب شد . ماده پنجم قرائت میشود .

ماده پنجم - دو سوره ای که دولت ایران کترات آنها را قبل از انقضاء مدت فسخ نماید علاوه بر خرج سفر معاودت معادل حقوق سه ماهه آنها را نیز بآنها بپردازد ولی هرگاه الغاء کترات در نتیجه دخالت آنها در قضایای داخلی مملکت با اشتغال مشارالیهما بامور سیاسی باشد خرج سفر معاودت و حقوق سه ماهه مزبور داده نخواهد شد .

رئیس - موافقین باماده پنجم قیام فرمایند .

(اغلب قیام کردند)

رئیس - تصویب شد . ماده ششم قرائت میشود .

ماده ششم - چنانچه مسیوربرت مرتس و ویلهلم بوخنر در ضمن مدت استخدام خود مریض شوند بطوریکه کسالت آنها از سه ماه تجاوز نماید و مطابق تصدیق طبیبی که وزارت مالیه معرفی کرده باشد از انجام وظیفه باز ماندند و نتوانند خدمت خود را در ایران ادامه دهند دولت میتواند رأساً یا بتقاضای خود آنها به کتراتشان خاتمه دهد که در اینصورت حقوق تا تاریخ لغو کترات بانضمام مخارج معاودت مذکوره در ماده ۳ داده خواهد شد .

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم این جا يك نقصی می بینم که مینویسد اگر مریض شدند طبیبی که وزارت مالیه معین یا معرفی مینماید وزارت مالیه بيك طبیب خاصی ندارد که این سمت را داشته باشد که وزارت مالیه باشد و البته برای اینکار باید يك تکلیفی معین کنید باید بيك کتراتی به بندید برای آقا یکسال يك مبلغی بهش بدهید یا يك مبلغی بطور دیگری بهش بدهید تا در يك موقع که مورد احتیاج است اما صاحبیه کل در مملکتمان داریم واقعا مورد اعتماد هم هست از صدر تا ذیل آنها هم طبیب هستند از رئیس تا پائین و بهتر این بود که در این قسمت ها تصدیق صحیه کل مملکتی را شرط میکردند و طبیب مخصوص وزارت مالیه را موقوف و تبدیل تصدیق صحیه مملکتی میکردند .

مخبر (دکتر طاهری) - عرض میشود این چون مستخدم

وزارت مالیه است از این جهت طیبش را وزارت مالیه باید معرفی کند وزارت مالیه هم مراجعه به صحیحه میکند صحیحه هم هر طیبی را معین میکند و میخواهد میفرستد.

راوحی - بسیار خوب بنده قانع شدم

رئیس - موافقین با ماده ۶ قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده ۷ قرائت میشود

ماده هفتم - سایر شرایط کتبرات مستخدمین مزبور مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ بوده و وزارت مالیه مامور اجرای این قانون میباشد.

رئیس - در ماده هفتم هم مخالفی نیست (گفته شد خیر)

رئیس - موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد شور در کلیات ثانی است مخالفی نیست (خیر) آقایانی که با مجموع این قانون موافقتند ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۸۷ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۴ با کثرت ۷۸ رأی تصویب شد *

اسامی رأی دهندگان

آقایان: مجد ضیائی - طهرانچی - یونس آقا وهاب زاده - درباری - میرزا محمد تقی طباطبائی - اسدی - میرزا محمد حسین نواب - ثقة الاسلام - ایزدی - دکتر سنک - طهرانی - کفائی - ابوالحسن خان پیر نیا - ارگانی - میر سید احمد بهبهانی - لقوانسی - ملک زاده آملی - طباطبائی وکیل - میرزا حسین خان افشار - طباطبائی دیبا - مولوی - میرزا یانس - طالش خان - هزار جریبی - معتمد سنک - محمد تقی خان اسعد - فتحعلی خان بختیار - سید مرتضی وثوق - ددتر شیخ - ناصری - یاسائی - امیر ابراهیمی - ملک آرائی اعتبار - جندری - مفتی - دهستانی - آدینه جان یار علی - میر سید محمد مجتبط - وهاب زاده - میرزا محمد خان وکیل - بیات - فاطمی - رهبری - امیر حسینی بختیار - حبیبی - لاریجانی - رهنما - مسعودی خراسانی - میرزا احمد خان صفاری - امیر تیمور - دکتر احتشام رضا قلیخان باستانی - حسنعلی میرزا دولت شاهی - افسر - مقدم - داور - سهراب خان ساکنیان - اسکندری - دکتر عطاء الله خان سمعی - دبستانی کرمانی - شرفی - میرزا صدافغان اکبر - محمد علی میرزا دولتشاهی - سید کاظم بزدی - میرزا فتح الله قزوینی - دیر سهرابی - دکتر ملک زاده - فتوحی - حاج میرزا حسینی فاطمی - بیات ماکو - فرشی - تربیت - مؤید احمدی - دکتر لقمان - دکتر طاهری - خواجوی - نجر فومند

قانون

راجع به مخارج مربوطه به مسکوکات و اسکناس جدید و اعتبارات مخارج ضروری ضرابخانه

در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مخارج طبع و نشر و حمل و نقل و توزیع اسکناس جدید که بموجب قانون هشتم خرداد ۱۳۰۹ باید منتشر شود و ضرب و حمل و توزیع انواع پولهای مسکوک جدید مطابق قانون مورخه ۲۷ اسفند ۱۳۰۸ و یا متممات آن و قیمت مواد اصلی آن پولها و عیار آن و مقدار قسمة مربوطه به تکمیل ضرابخانه و بنای عمارت و تعمیرات آن و بودجه ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ و کلیه امور آنچه بخواهد باین امور و یا بطور کلی با تبدیل پول مسکوک و کاغذی ارتباط دارد بالتمام از فرع و جوه ذخیره مملکتی در سال ۱۳۰۹ - ۱۳۱۰ تا مبلغ دویست و بیست هزار لیره انگلیسی پرداخته و کلیه عایدات پول مسکوک خفزه و مس و نیکل یعنی معادل قیمتی را که در ازاء آن این پولها بمرمدم داده میشود بحساب و جوه ذخیره مملکتی در سال ۱۳۰۹ و نیز بدولت اجازه داده میشود که آنچه را بطور ضرورت تاحال برای مصارف مذکوره در فوق از فرع ذخیره مملکتی اخذ شده بحساب خرج قطعی از محل اعتبار مذکور محسوب داشته و آنچه از بودجه جاری مملکتی در هذه السنه برای این مصارف پرداخته شده از بودجه برگشت نموده و معادل آنرا نیز از محل اعتبار فوق بعایدات هذه السنه رد نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و نهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر اتباع دولت آلمان برای کارخانه ضرابخانه

ماده اول - مجلس شورای ملی استخدام مسیور ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر تبعه دولت آلمان را برای کارخانه ضرابخانه بمدت سه سال تصویب مینماید ابتدای خدمت مشار الیهما از روز ورود بطهران محسوب میشود. ماده دوم - حقوق مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر هر یک ماهی دویست و بیست دلار است که مطابق نرخ رسمی به پول ایران تبدیل و پرداخت خواهد شد بعد از تبدیل واحد پول ایران بریال حقوق مشار الیهما معادل حقوق مزبور بریال تادیه خواهد گردید.

ماده سوم - برای مخارج مسافرت مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر از آلمان بطهران هر یک دویست و پنجاه دلار داده میشود و بعد از افضاء مدت استخدام مشار الیهما نیز معادل همین مبلغ برای مخارج معاودت داده خواهد شد چنانچه مسیو مرتس و ویلهلم بوخنر ماموریت پیدا کنند که در داخله مملکت ایران مسافرت نمایند خرج سفر آنها مطابق نظامنامه های مربوطه بمخارج مسافرت پرداخت خواهد گردید.

ماده چهارم - مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر هر یک سالی یکماه حق مرخصی با استفاده حقوق خواهند

داشت و چنانچه در دو سال اول خدمت خود از مرخصی استفاده نکنند میتوانند در سال سوم از مجموع مرخصی ها يك جا استفاده نمایند.

ماده پنجم - در صورتیکه دولت ایران کنترات آنها را قبل از انقضاء مدت فسخ نماید علاوه بر خرج سفر معاودت معادل حقوق سه ماهه آنها را نیز بآنها میپردازد ولی هر گاه الغاء کنترات در نتیجه دخالت آنها در قضایای داخلی مملکت یا اشتغال مشار الیهما بامور سیاسی باشد خرج سفر معاودت و حقوق سه ماهه مزبوره داده نخواهد شد.

ماده ششم - چنانچه مسیور برت مرتس و ویلهلم بوخنر در ضمن مدت استخدام خود مریض شوند بطوریکه کسالت آنها از سه تجاوز نماید و مطابق تصدیق طبیبی که وزارت مالیه معرفی کرده باشد از انجام وظیفه باز مانند و نتوانند خدمت خود را در ایران ادامه دهند دولت میتواند رأساً یا بتقاضای خود آنها به کنتراتشان خاتمه دهد در اینصورت حقوق تا تاریخ لغو کنترات بانضمام مخارج معاودت مذکوره در ماده ۳ داده خواهد شد ماده هفتم - سایر شرایط کنترات مستخدمین مزبور مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ بوده و وزارت مالیه مامور اجرای این قانون میباشد.

اینقانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه بیست و هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب

مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر